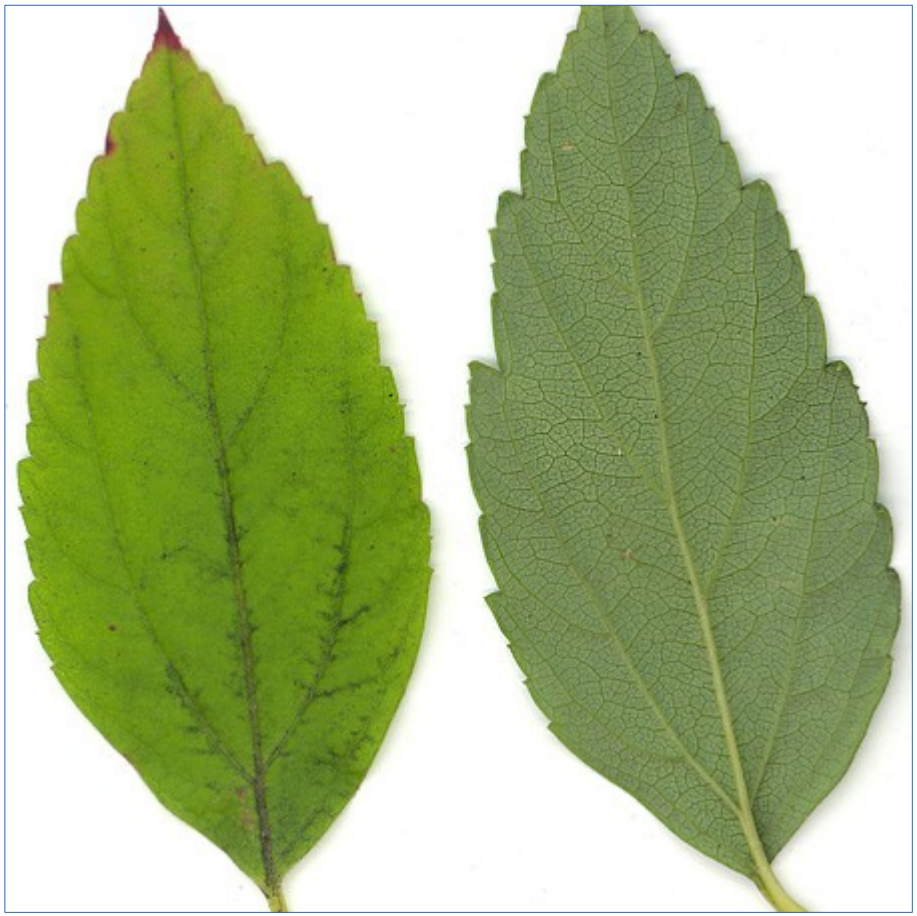
ENELAS

Eestikeelne nimi	Jaapani enelas
Ladinakeelne nimi	Spiraea japonica
Rahvapärased nimed	
Süstemaatiline kuuluvus	
Eluvorm	Mitmeaastane, madal põõsastaim
Õis	Pisikesed arvukad õied on koondunud eri kuju ja suurusega õisikutesse. Õied hele-kuni tumeroosad, asuvad sama-aasta võrsetel lamedates kuni 12 cm läbimõõdus kännasjais õisikutes. Olenevalt sordist õitseb juuni kuni september. Õitsemise rohkendamiseks tasuks kevadel, enne taimede kasvu algust, põõsaid üsna tugevasti tagasi lõigata.
Vili	Koguvili, mis koosneb 3-5 nahkjast, omavahel liitumata kukkurviljast. Seemneid palju, väikesed.
Leht	Lehed kiilja alusega elliptilised kuni piklikmunajad, 5-10 cm pikad, 2-4 cm laiad, ebaühtlaselt kahelisaagja servaga, alt roodudelt veidi karvased, puhkedes punakad.
Vars	Võrsed harunevad, punakaspruunid, veidi vaolised, ebaselgelt pikisoonelised, lühikarvased.
Juur	Narmasjuurestik
Paljunemine	Paljunevad kergesti vegetatiivselt. Kõige lihtsam ja kättesaadavam meetod on põõsaste jagamine. Seemnetega võib paljundada kõiki enela liike, välja arvatud need, mis on saadud ristamisel. Nendel kas seemneid ei moodustu, ei tärka või kasvavad taimed, mis sarnanevad ühele oma eellastest. Seepärast paljundatakse hübriide vegetatiivselt pistikute või võrsetega.
Levik ja ohtrus	Jaapani enelas kasvab tavaliselt kuni 1 m kõrguse püstise põõsana Jaapanis ja Hiinas. Eestis enelaid looduslikult ei kasva.
Kasvukoht	Küllusliku õitsemise tagamiseks on enelaid soovitatav kasvatada päiksepaistelisel kasvukohal. Varjus või poolvarjus on põõsad hõredate, vibalike okstega ning õitsevad tagasihoidlikult. Mullastiku suhtes vähenõudlikud, mõned liigid, on võimelised normaalselt kasvama ja õitsema üsna toitainetevaestel muldadel. Põuakindel. Külmakindel, karmimatel talvedel võivad võrsetipud kahjustuda. Talub hästi kärpimist ja saastunud õhku. Väga levinud haljastuses (aedades ja parkides). Madala kasvu tõttu võib paljusid liike ja sorte kasvatada üksikpõõsana või väikestes gruppides väikeaedades.
Koht ökosüsteemis	Putukad tolmendavad ja saavad nektarit.
Kaitse	Ei kuulu kaitsvate taimede nimekirja.
Kasutamine	Liigirohkuse ja arvukate sortide tõttu üks armastatuimaid haljastuspõõsaid.

FOTOD leht, õied, viljad ja varred









JAAPANI ENELAS

Pildistatud 31.04.2017



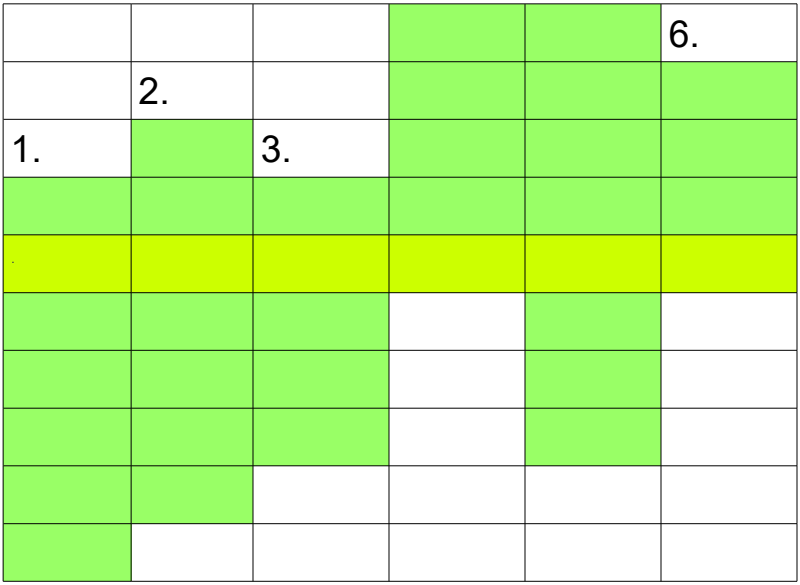
MÕISTATUSED

1. Suvel viht, talvel luud?
2. Pesa maas, munad taevas?
3. Kasvades me rohelised, maha kukkudes kollased, maas lamades muutume mustaks?
4. Hekitaim, õied õnne ja õnnetuse ennustajad
5. Emand mäel, helmed kaelas?
6. Pihku mahub, pütti ei mahu?

1. lehtpuu
2. õunapuu
3. lehed
4. sirel
5. pihlakas
6. vits

Horisontaalis vastus: ENELAS

4. 5.



MÄNG „PÕÕSA ELU KEVADEL”

Mängu kirjeldus

Mängujuhi tekst	*Tegevused*
On kevad. Päike hakkab soojemalt paistma ja põõsas ärkab talveunest.	Ärkamist väljendav liigutus.
Maapind soojeneb ja juured ärkavad.	Maapinda uuristavad liigutused jalgadega.
Põõsa mahlad hakkavad liikuma.	Kükitamine ja joomist jäljendav hääl.
Lehepungad puhkevad.	Pungakujuliselt hoitud käed avatakse laiuvateks lehtedeks.

PÕÕSAGA SEOTUD LINNUD

PÕÕSAGA SEOTUD PUTUKAD



Mesilane

Korjab õitelt nektarit ja tolmendab õisi.



Vihmauss veab toiduks maapinnalt oma käikudesse kuivanud ja poolkõdunenud taimelehti ning rohukõrsi. Oma liikumisega segab ja kobestab ta mulda.

TÖÖLEHT
KEVAD (3-5a)

VIHMAUSS KOBESTAB MULDA (JOONISTA SÕRMEGA MÖÖDA JOONT)



TÖÖLEHT

KEVAD (5-7a)

LAHENDA ÜLESANNE.

JAAPANI ENELAL ON ...

T	Ä	O	M	G	O	V	G	M	O	T	Ä	O	Ä
M	G	H	Ü	T	M	Õ	M	T	Ü	Ü	H	T	M
Ü	T	M	H	M	O	R	H	M	Ä	M	Ü	G	Ä
P	U	N	A	K	A	S	P	R	U	U	N	I	D
H	O	Ä	T	H	Ä	E	M	Ä	O	T	H	M	Ü
Ü	G	T	O	H	Ü	D	H	T	G	Ü	O	Ä	T